

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.471/2025. számú ügyben Szegeden, 2025. október 16. napján megtartott tanácsülésen meghozta a 6. sorszámu

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés büntette miatt vádlott1 ellen indított büntetőügyben a *Gyulai Törvényszék* 2025. március 18. napján kihirdetett 2.B.224/2024/12. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A próbaidő tartamát 4 (négy) évre *súlyosítja*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy a vádlott cselekményének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 293. § (1) bekezdés 2. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat, a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésből a végrehajtás elrendelésének esetére utalást mellőzi, az elsőfokú bíróság az ítéletét *nyilvános* tárgyalás alapján hozta meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Gyulai Törvényszék a fenti ítéletével vádlott1 vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés]. Ezért a vádlottat 1 év 10 hónap szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetést börtönben rendelte végrehajtani és a börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a szabadságvesztés büntetés legalább kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be az ügyészség a vádlott terhére súlyosítás iránt, a kiszabott szabadságvesztés próbaidejének hosszabb tartamban történő meghatározása végett, míg a vádlott a felmentése, a vádlott védője pedig elsődlegesen a vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

[3] Az ügyészség a fellebbezésének írásbeli indokolásában utalt arra, hogy a törvényszék a próbaidő tartamának meghatározásakor nem értékelte kellően a vádlott személyiségében rejlő fokozottabb veszélyt. Hangsúlyozta, hogy a jelen eljárás tárgyát

képező bűncselekmény elkövetése előtt a vádlottat pénzbüntetésre ítélték, vele szemben zaklatás büntette miatt az elkövetés időpontjában folyamatban lévő büntetőeljárásban garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt már végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabtak ki. Ezen kívül több esetben került sor a vádlottal szemben megelőző távoltartás elrendelésére, továbbá a gyámhatósági eljárásokban is több esetben olyan indulatosan viselkedett, hogy emiatt a helyszínre rendőrt kellett hívni. Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint, a vádlott életvezetése és magatartása miatt, a büntetési célok és az egyéni megelőzés kizárólag hosszabb tartamú próbaidő meghatározásával érhetőek el.

[4] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.145/2025/5. számú indítványában az ügyészség fellebbezését az indokolásával egyezően fenntartotta, míg a vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. A vádlott bűncselekményének megnevezése kapcsán tett észrevételt, továbbá az ügyészség fellebbezésének indokolásában foglaltakra is figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a vádlottal szemben kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje tartamának - a törvényben 5 évben meghatározott maximális időtartamhoz közelítő tartamú - súlyosítását, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseinek pedig a helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a vádlott terhére rótt bűncselekmény helyes megnevezése: hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat].

[5] A vádlott védője a másodfokú eljárásban a fellebbezését írásban részletesen indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eszközöket egyoldalúan és részlegesen értékelte, az ítéleti tényállást kizárólagosan tanúl tanú vallomására alapította, amelynek kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben a tényállás megállapítása alapvetően egy tanú vallomásán múlik, akkor nemcsak a szavahihetőséget kell kiemelten vizsgálni, hanem azt, hogy a tanú helyesen értelmezte-e a történeteket. A védő álláspontja szerint tanúl tanú a történeteket félreértette, mivel a vádlott vallomása szerint a szándéka nem a tanú megvesztegetésére irányult, hanem arra, hogy kiderítse tanúl tanú vele szembeni ellenérzésének okát, illetve, hogy esetlegesen a volt felesége befolyásolta-e a tanút. Ezen kérdést tanúl csak részlegesen értette meg, illetve azt félreértve a vádlott vesztegetési kísérletének értékelte. Így az elsőfokú ítélet indokolásával ellentétben a tanú szavahihetősége és ügyintézői gyakorlata nem zárja ki azt, hogy félreértette a történeteket, és ezen ténybeli tévedése miatt az általa szubjektíven valósnak megélt eseményeket tévesen adta elő. Nem osztotta a törvényszék álláspontját abban a kérdésben sem a védő, hogy a kérdés feltevésével is megvalósulhat a vesztegetés tényállása. A súlyosító körülmények közül indítványozta mellőzni azt, hogy a vádlott a jelen eljárás tárgyát képező gyámhatósági eljárásokban volt házastársával és az ügyintézőkkel szemben agresszív, erőszakos magatartást tanúsított, amely miatt rendőri intézkedésre is sor került, mivel a más eljárásokban tanúsított magatartások következményeit az adott eljárásban kell levonni, így az a jelen ügyben súlyosítóként nem értékelhető.

[6] Az ügyészségnek a vádlott terhére súlyosítás, a kiszabott szabadságvesztés próbaidejének hosszabb tartamban meghatározása végett bejelentett fellebbezése alapos, míg a további fellebbezések alaptalanok.

[7] A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen felülbírált.

[8] A másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta felül az elsőfokú ítéletet, mivel az arra jogosultak a törvényes határidőn belül nyilvános ülés tartását nem kérték.

[9] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem valósított meg olyan, a Be. 607. § (1) bekezdése és a Be. 608. § (1) bekezdése (abszolút), illetve a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti (relatív) eljárási szabálysértést, amely hatályon kívül helyezést eredményezne, ezáltal az ügy érdemi elbírálását kizárná, illetve nem vétett az ügy érdemét nem érintő relatív eljárási szabályt sem.

[10] Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállás megállapítása során megfelelő részletességgel értékelte a vádlott vallomását, és helytálló indokát adta annak, hogy a bűnösségét tagadó vallomásával szemben a tényállást miért tanúl tanú, az ő vallomását alátámasztó tanúk, illetve a tanúl által írt hivatalos feljegyzés és egyéb iratok tartalmára alapította. Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon okfejtése, hogy miért találta tanúl tanút szavahihetőnek, és a bizonyítékok megfelelő mérlegelésével azon ténybeli következtetése, hogy a vádlott többször kinyilvánította a vesztegetésre irányuló szándékát. Az egyértelműség kedvéért tanúl azt kérte a vádlottól, hogy ismételje meg az általa elmondottakat, a vádlott megismételte korábbiakat, amelyet követően az ügyintéző kérdésére a vesztegetési szándékát bólogatással is megerősítette. Megfelelő indokát adta annak is a törvényszék, hogy tanúl tanúnak miért a nyomozás során tett vallomását fogadta el a tényállás megállapítása során a vádlotthoz intézett visszakérdezése kapcsán (elsőfokú ítélet [28] bekezdése). Mindezekre figyelemmel okszerű indokok mellett vetette el a törvényszék azt a vádlotti védekezést, hogy az ügyintéző félreértette a történeteket.

[11] A Be. 167. § (4) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg. Ebből következően a bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása az elsőfokú bíróság feladata, amely feladatát önállóan, a vád keretei között végzi el. Az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységének kizárólag az képezi korlátját, hogy ezen tevékenységnek minden lényeges, releváns bizonyítékra kiterjedőnek, ügyiratszerűnek és logikusnak kell lennie. A törvényszék bizonyíték-értékelő tevékenysége megfelelt ezen kritériumoknak, erre figyelemmel a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és felmentésre irányuló fellebbezések nem vezethettek eredményre.

[12] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, amelyet az ítéltábla pusztán azzal helyesbített, hogy az elsőfokú ítélet [10] és [11] bekezdésében foglaltakat, valamint a [8] és [9] bekezdéséből a „jogtalan előny”-re utalásokat a jogi indokolásba utalta, mivel az ott feltüntetett jogszabályi rendelkezések, illetve jogi fogalmak formájában megjelenő következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak, minthogy nem ténymegállapítások (BH2005. 167.).

[13] Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása helyes és hiánytalan, ami a fentiekkel együtt a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[14] A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

[15] A törvényszék a vádlott bűncselekményét is helyesen minősítette.

[16] Nem osztotta az ítéltábla a védőnek azt az álláspontját, hogy a hivatali vesztegetés büntette kérdés formájában nem valósítható meg. Az irányadó bírói gyakorlat szerint ugyanis amennyiben terhelt a kijelentéseivel (közlésével és kérdésével) egyértelművé tette az eljáró hivatalos személy előtt azt, hogy képes és hajlandó számára anyagi előnyt juttatni, mindezt azért, hogy a kötelességét megszegje, az aktív vesztegetés a jogtalan előny ígéretével, annak a hivatalos személy tudomására hozatalával befejeződik (BH2023. 119.). Az irányadó tényállás alapján a vádlott azonban a közlésével valósította meg a bűncselekményt.

[17] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség észrevételét, hogy az elsőfokú bíróság a bűncselekmény jogszabályi alapjának meghatározása során nem a Kúria

61. számú BK véleményének 3. a. pontjában foglaltak szerint járt el. Eszerint a bűncselekmény megnevezése során az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira a fordulat megfelelő megjelölésével kell utalni. A vádlott a hivatali vesztegetés büntettét akként követte el, hogy hivatalos személyt a működésével kapcsolatban a neki ígért jogtalan előnnyel befolyásolni törekedett azért, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje [Btk. 293. § (1) bekezdés 2. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat].

[18] A büntetés kiszabása körében az ítéltábla – osztva a védői álláspontot – mellőzte a súlyosító körülmények köréből azt, hogy a jelen eljárás tárgyát képező gyámhatósági eljárásokban volt házastársával és az ügyintézőkkel szemben agresszív, erőszakos magatartást tanúsított, amely miatt rendőri intézkedésre is sor került, miután az a jelen ügyben kiszabott büntetéssel összefüggésben nem bír relevanciával. Ugyanakkor további enyhítő körülményként vette figyelembe a bűncselekmény elkövetése óta eltelt, három évet is meghaladó jelentősebb időmúlást (Kúria 56. számú BK vélemény III. 10. pont).

[19] Az irányadó bűnösségi körülményekre figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott vonatkozásában a Btk. 79. §-a szerinti büntetési céloknak megfelelő szabadságvesztés kiszabását látta indokoltnak. A kiszabott szabadságvesztés tartama is arányos, illetve a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát is a törvénynek megfelelően állapította meg börtönben.

[20] Osztotta az ítéltábla a törvényszék azon álláspontját is, hogy az enyhítő körülményekre tekintettel megalapozottan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért helyes volt a büntetés végrehajtásának a próbaidőre történő felfüggesztése.

[21] Egyetértve ugyanakkor az ügyészség álláspontjával, a próbaidő tartamának meghatározása során nem értékelte kellő mértékben a vádlott személyének fokozottabb veszélyességét, így azt, hogy korábban már pénzbüntetésre ítélte a bíróság, és vele szemben az elkövetés időpontjában folyamatban volt büntetőeljárásban végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabtak ki, illetve megelőző távoltartás elrendelésére korábban több esetben is sor került. Erre figyelemmel – az életvezetése miatt - a büntetési célok az esetében a Btk. 85. § (2) bekezdése szerinti 5 évben meghatározott maximális időtartamhoz jobban közelítő, 4 év próbaidőre súlyosította a próbaidő tartamát.

[22] Helyes volt a törvényszék álláspontja a vádlott előzetes mentesítése lehetőségének kizártságára vonatkozóan, ugyanis a vádlott a cselekményének jellegére és az elkövetés körülményeire tekintettel az előzetes mentesítésre nem érdemes (BJD 9986.). A töretlen bírói gyakorlat alapján a hivatali és korrupciós bűncselekmények elkövetőivel szemben egyébként sem indokolt az előzetes mentesítés alkalmazása.

[23] Minderre figyelemmel az enyhítésre irányuló fellebbezések sem vezettek eredményre.

[24] Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést arra az esetre határozta meg, amennyiben a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelésére kerül sor, mivel a Büntető Törvénykönyv nem tartalmaz ilyen kitélt. A feltételes szabadságra bocsáthatóság megállapítása független attól, hogy végrehajtandó vagy végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztéssel kapcsolatos. Ezért a végrehajtás elrendelésére vonatkozó kitélt – a törvényi alap hiánya miatt – mellőzte a másodfokú bíróság.

[25] A fent kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig – mivel az egyéb rendelkezései a törvénynek megfelelőek – a Be. 605. §

(1) bekezdésére figyelemmel helybenhagyta azzal, hogy az előzőekben kifejtettek szerint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésből a végrehajtás elrendelésének esetére utalást mellőzte, illetve megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét nyilvános tárgyalás alapján hozta meg. A Be. 451. § (2) bekezdés c) pontja alapján ugyanis, ha a bíróság a határozatot tárgyaláson hozta meg, a határozat bevezető része tartalmazza a bírósági eljárás helyét, a bírósági eljárás formáját és azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a felülbírált határozatot nyilvános tárgyaláson hozta meg, az ítéltábla a tárgyalás nyilvánosságára történő utalást pótolta.

[26] Az ítélettel szemben a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2025. október 16.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina s.k.
előadó bíró

Dr. Pócs Teodóra s.k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.471/2025/6. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 2.B.224/2024/12. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2025. október 16.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke